

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

Az aesthetikai nevelés.

— Irta: *Dr. Bodnár Zsigmond* —
(a minap elhunyt nagynevű tudós).

Az embernek neveltetnie kell. E nevelést megkezdik szüleink, folytatják már a gyermekszobában testvéreink, dajkáink, pajtásaink, az iskolában tanítóink, az életben felebarátaink, jóakaróink és ellenségeink, — vagyis neveltetünk a sirig.

De a szülőkön kívül főleg az iskola van hivatva nevelni bennünket.

Mi a nevelés célja?

Az uralkodó eszme szerint vezetni bennünket, az uralkodó érzést, gondolkodást vérsni lelkünkre. A hogy a szépet, jót és igazat, mint eszményeket elérni akarja az emberiség, úgy vezetni bennünket a haladás útján.

Csak hogy e három eszme értelme fokozatosan módosul. Ideális időkben egyesülve tudjuk felfogni és megérteni őket. Ilyenkor a bölcsészek és más gondolkodók a három eszme egységét, közel rokonságát hirdetik.

A mi az aesthetikai nevelést illeti, ez is módosul az uralkodó eszme változása szerint. Ideális időkben csak oly

képeket, szobrokat szabad megnézni, csak afféle költői olvasmányokat szabad az ifju kezébe adni, melyek nem sértik szemérmét, melyekben a tekintély képviselői tisztos szerepet viselnek, melyekben az individuum feláldozza magát az egészért, melyekben a formai háttérbe szorul.

A realizmus alkonyán rendesen még sokan csüggnék az aesthetikai képzésen. A XVIII. század utolsó tizedében, a mienkhez hasonló időben Schillert is foglalkoztatta ez a képzés, csak hogy az idealizmus hatása alatt az erkölcsiséget tette az aesthetikai nevelés céljául, épp úgy, mint most igen sokan. Ezt azonban nehéz elérni, míg reális időkben könnyű, mert ekkor a moral nem egyéb, mint altruizmus, felebaráti szeretet. Ilyenkor természeti az aesthetikai nevelés eszköze, természeti és reális a cél. Uralkodik a formátokély, az ifjuság nevelése is megelégszik az elegáns, ügyes formával, csinos kerekded előadással, helyes magatartással, simább választékosabb megjelenéssel. A haldokló realizmus idején igen sokunk keblében az aesthetikai embert tartjuk minden emberi összegező fogalmának, az erkölcsi és érzéki egy-

ségének. Az aesthetikai lesz az általános emberi képzés mely felöleli, áthatja az erkölcsit és tudományost. Csak az a baj, hogy már akkor igen sokan hangoztatják, hogy az aestetikának a formával, az alakkal van leginkább dolga. Az alak pedig nem egyéb, mint az előadás, a stíl, a magatartás, a forma, melynek az ébredő idealizmus kevés becsét tulajdonit, némelyek többé kevésbé elhanyagolják, annál inkább, mert az emberiség megunta a léhaságot, az üres formát, az érzékiséget s keresi az eszmeit, az erkölcsit, az idealisztikus igazat, az egész szempontjából felfogott jót.

Ebből magyarázhatni, hogy most a tanárok és a szülők, a gondolkodók és a nagyközönség körében számos aggodó és elítélő nyilatkozatot hallani az ifjuság egyoldalú aesthetikai nevelése, különösen az olvasmányok érzékisége és főleg a képtárak, tárlatok látogatása ellen. A szemérem, az erkölcs, az ébredő ideális gondolkodás tiltakozik az ellen, hogy fiainkat, leányainkat a tanárok vezessék az érzékiség szemlélésére és a reális aesthetikai alaposságával részletezzék testünk eltakart részeinek helyes vagy helytelen kivitelét.

A mit nem szabad énekelni.

— A „Délsomogy” eredeti tárczája. —
Irta: Szász József.

Estefelől északi szél támadt. Megszagatta az égen uszó felhőket. Egyik darabot erre, a másikat arra kergette. Az eső elállott s úgy látszott reggelre szép idő lesz.

Éjjel azonban egyet gondolt az idő. Elállott a szél, s újra összeverődtek a fellegek. Reggelre úgy szakadt az eső mintha esatornából öntötték volna.

Mi lesz ma? Találgatták a katonák. akik a kaszárnya folyosóján a reggeli rendes testgyakorlatot végezték. Vízit lesz-e, vagy kirukkulás, vagy pedig mind a kettő?

Akárhogy találgatták, nem tudtak bizonyosat kitalálni. Megkérdeztek pedig ka-

pitány ur Komorovesák lovását is, hogy nem hallott-e valamit a kapitány urtól s hogy kapott-e parancsot a Kozák felnyergelésére. A kapitány ur lova hallgatott erre a névre. A lovász azonban semmivel sem tudott többet nálunknál, s így nem maradt más hátra, mint tovább találgatni s tovább végezni a testgyakorlatot.

Mert a katonának naponkint testgyakorlatot is kell végeznie. Ez is a reglamában van.

Az, hogy kora reggeltől késő estig gyakorol, ugrál, futkos, fegyverfogásokat lövőgyakorlatokat végez: nem elég testgyakorlat. Ez csak olyan rendes napi munka, mint a favágónak a favágás. Testgyakorlat számba csak az jön, a mit ennek jelez a reglama, a többi mind csak rendes napi munka.

Ezeket a reggeli testgyakorlatokat a

pokolba kívánja a katona. Alig issza meg a fekete kávénak keresztelt lörét, kiáll az udvarra, ha eső esik a folyósóra, és ott komandósóra előrehajol, hátrahajol, hol jobb, hol bal lábát emeli, térdeit hajtja, ugrál úgy hogy mire megérkezik a kirukulás ideje, pihenni szeretne inkább, sem mint a gyakorlótérre menni. El is szökik előle, ha csak teheti. Inkább el megy udvart söpörni, vagy az őrmester szobáját kitakarítani, csak a reggeli testgyakorlatot elesaphassa.

Mire kapitány ur Komorovesák előkerül, háromszázhatvanhatszor megismétlik minden elképzelhető fajtáját a test és testrészek mozgásának. Először fegyver nélkül, aztán fegyverrel. Őrmester ur Súlyom folyton zsémbel, folyton káromkodik.

Végre úgy reggeli nyolcz óra körül megérkezett a kapitány ur.

Megérkeztek az őszi ujuonságok!

Női ruhakelmék, Női kabátok, Gallérok, Raglánok,

Férfi divatcikkek megtekinthetők

HEISLER FERENCZ és Társa divatáruháza SZIGETVÁR.

Pontos kiszolgálás!

Szabott árak!

Tudjuk, mily kiváló helyet foglalnak el a muzeumokban, képtárak és tárlatokban a meztelen alakok, erősen érzéki jelenetek; azért nem csoda, hogy sokan aggasztónak találják az ifjuságnak a serdülő kamasz éveiben ily tárlatokba vezetését. Szerintök napjainkban nem annyira az esztetikai, mint vallás-erkölcsei képzésre kellene fordítani a házi és iskolai nevelés figyelmét. Az egész társadalom, nemcsak a külföldön, hanem nálunk is fel van háborodva a romlottság a sok család, hamisítás, az erkölcstelen és érzéki szabadság, a szerelmi tragédiák, a sok öngyilkosság és örültség miatt, mindenfelé sürgetik az erény és becsület viszatértését, az ifjuság keblében való fölébresztését.

Mindamellett még többen hangoztatják, hogy az esztetikai képzés által nem csupán a szép érzést, a szép iránti lelkesedést fogják az ifjuságban fölkelteni, hanem erkölcsét is megnemesíteni, csak vigyázzunk, hogy ne kerüljenek érzéki izgató képek az ifjuság kezébe, hanem oly remek, melyek fenséges, magasztos jeleneteket, nagy történelmi alakokat, hazafias és hősi tetteket ábrázoljanak, vagy az ártatlan természet idilli képeit rajzolják le.

Külföldön is az idealizmus napjaiban nem annyira az értelemre, mint az érzés, a kedély kiművelésére, a vállás és erkölcs felé irányítására törekszünk. Annak idején Schiller is mondtotta: „Nem az észben rejlik az oka, hogy még mindig barbárok vagyunk, hanem a kedélyben. Érző tehetségünk kiművelése sürgető szüksége az időnek s e művelődés eszköze a szépművészet. Korának gyermeke ugyan a művész, de jaj neki, ha egyuttal növényedéke is. Valamely jótékony istenség korán tépje le anyjának kebléről, egy jobb kor tejével táplálja és hagyja a

távoli görög ég alatt fölserdülni. Ha férfi lett belőle, mint idegen térjen vissza századába, nem, hogy örüljenek neki, hanem hogy rettenetes tisztítást végezzen, mint Agamemnon fia.“ Ez utóbbival fejezi ki a német költő az idealizmus azon törekvését, hogy megkívánja nemesíteni, a népiesből, a köznapiból, a közönségesből kiemelni a művészetet.

Zrinyi ünnepély.

Régi szokashoz híven, az idén is kegyelettel ünnepelte meg városunk lakossága Zrinyi Miklós és bajnok társai vértanu halálának 341-ik évfordulóját. Az ünnepélyre zászló alatt megjelent az önk. tüzoltóság, a kath. legény egyesület és az összes tanuló ifjuság.

Már pénteken kora délután lobogok lengtek a házakon. Este pedig a belvárosban az ablakok ki voltak világítva. A Zrinyi-téren a hősök emlékére a bronz oroszlan szobron számtalan mécs világított fényesen. Esti 8 órakor, midőn elmúlt az imara hívó harangszó, a vár fokán 12 mozsár lövés dördült el, miután a dalárda a Hymnuszt énekelte remekül, melyet a nagyszámban összegyűlt ünnepelő közönség kalaplevéve hallgatott végig.

Ezután az emelvényre lépett dr. *Berzsenyi Gerő* lengyelítói ügyvéd és elmondta hazafias, szép ünnepi beszédét. Végül a dalárda a Szózatot énekelte s a zenekar pedig hazafias dalokat játszott. A szobornál lefolyt ünnepség után a közönség egy része az Olvasó egyesület gyéren világított kert-helyiségebe vonult, hol magnum áldomás volt.

Másnap 7-én délelőtt a Ferenczrendiek templomában az elhunyt hősökért gyász-istentiszteletet tartottak. A misét *Hergler József* plébános végezte.

Az egyházi ünnepi szónoklatot vallásos

és hazafias szellemben *Dujmovics Zsigmond* pécsi aidozár tartotta, kinek magas röptű, de könnyen érthető szép beszéde általános tetszéssel találkozott. Az Istentisztelet után egész déli 12 óráig szóltak a mozsarak a váron, s ezzel az ünnepség befejeződött. Délben a Juranics alaplól a plebánián díszebéd volt a helybeli és vidéki meghívott vendégek részére.

H I R E K.

— A kisasszony napi bucsu a turbéki kegyhelyen a mai napon van. A kápolnában szentmisék és egyházi beszédek tartatnak. A katolikus hívek már szombaton is nagy csoportokban érkeztek, nem csak a környékből, hanem mesze vidékről is.

— *Szilágyi Dezső szobra* *Szilágyi Dezső* szobrát ma vasárnap fogják leleplezni a bacsmezei Szilágyi-községben. A megye lelkes ünnepén meg fog jeleni *Günthner Antal* igazságügyminiszter, valamint *Mezőssy Béla* földművelésügyi államtitkár, *Olay Lajos* és több országgyűlési képviselő. A zombori függetlenségi párt a vármegyeházán bankettet rendez a politikai vendégek tiszteletére.

— *Ev. ref. templom felavatás.* Lapunknak jelentik, a somogyhatvani díszesen renovált református templom ünnepélyes felavatása szeptember 22-én leend. A templomban az egyházi beszédet *Nagy Lajos* esperes labodi lelkész fogja tartani, az Úrvacsóra kiszolgáltatására *Simon Károly* patai lelkész kérétt fel, a templomba be nem fért közönség előtt pedig *Kiss Tamás* somogyviszlói lelkész szónokol.

— A zsidó ünnepek. Izraelita polgártársaink holnap hétfőn és kedden nagy ünnepük lesznek. Ros-Hasono (új év) 5668. A helybeli izr. templomban az ünnep előestéjén és a rá következő este az Istentisztelet este 6 órakor kezdődik, a két ünnepnapon reggel 6 órakor. A hitshónoklat, melyet dr. *Mandl Ármin* főrabbi tart az első napon, d. e. 10 órakor lesz.

A napos altiszt haptákba vágja magát s előtte megtette a jelentést.

— Kapitány urnak alásan jelentem, a századnál minden rendben van, nincs semmi ujság. És jelentem alásan, infanterist *Mácsay* az éjjel meghalt a kórházban.

Az tehát, hogy infanterist *Mácsay* meghalt nem ujság s halála dacára, minden rendben van a századnál.

Nem így gondolta ezt ugyan a jó legény, de azért így jelentette.

Mert úgy tanulta, s most már rá jár a szája, hogy a jelentés úgy szól, hogy a század rendben van s nincs semmi ujság. Annyira rá jár a szája, hogy a fél kaszárnyát felrobbanthatják miatta, a század felet agyonüthetik, mégis csak azt jelenti, hogy a század rendben van, nincs semmi ujság.

Csak a mikor azt elmondotta, akkor

rúkkol ki vele, hogy mi történt a századnál.

Ez az infanterist *Mácsay* negy het előtt betegedett meg. Lázról hideglelésről panaszkodott a regimentorvos urnak. Ez rendelt is neki orvosságot: könnyű bakancsot. Ez azonban nem használt, a min nagyon elesudalkozott a tudós doktor ur s kegyetlen haragra lobbant. Kijelentette, hogy infanterist *Mácsay* gazember szimuláns, és megfenyegette. Ha még egyszer elébe mer kerülni, feljelentést tesz swindlerségéről a kapitány urnak, a ki majd érdeme szerint megbünteti. Végül kegyetlenül összeszidta os elkergette a színe elől.

Szegény *Mácsay* türellemmel hordozta a betegséget, míg le nem ütötte a lábáról. Harmadnapon a reggeli testgyakorlaton összesett, s ekkor kapitány ur *Komoróvesak* egyenest a kórházba küldötte. Ott már el-

hítték neki, hogy beteg, de segíteni azért nem tudtak rajta.

Mikor a regimentsorvos urnak megvittek a halála híret, a kis kopasz kövér emberke feltolta szeméről homlokára a papaszemet s hitedenül rázta a fejét. Aztán csak ennyit mondott:

— Furesa eset, nagyon furesa eset! És én még most is azt hiszem, hogy szimulált, s csak azért halt meg, hogy kompromittálja az orvosi tudományt.

Kapitány ur *Komoróvesak* meghallgatva az altiszt jelentését s azután megtette a szükséges intézkedéseket a temetésre.

Nem nagy dolog: egy zseru a közönség temetése. Tiszt urakat, magasrangú generálisokat temetnek csak nagy pompával, nagy parádéval, puskaropogással, agyudörgéssel. Szegény közlegénynek elég egy fél szakasz

MIT IGYUNK!

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldi főföldi hazánk természetes szén-savas-vizek királya:

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Milleneumi nagyeremmel kitüntetve. Kitünő asztali, bor és gyógyvíz, a gyomorégést

rögtön megszünteti páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknek. Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: Ocsodai Gusztáv urnál Szigetváron.

— **Óriási falopás.** Mint lapunknak jelentik, gyöngyösmelléki polgárok a kegyes tanítórend pettendi erdejéből nagymennyiségű élő és tüzfát elloptak. A csendőrök 40 embert jelentettek fel lopásért. Majd a fele falu.

— **Uj adóhivatal.** Igalban október 1-én megnyílik az új adóhivatal, melyhez helyiséget, felszerelésekkel együtt, a község adott.

— **Halálozás.** Őszinte részvételt vettük a gyászjelentést, mely hírül adja, hogy özvegy Krencsi és gosztonyi Gosztonyi Sándor nő szül. Dezesenics Emma urasszony hosszas szenvedés után aug. hó 31-én élete 70-ik évében Somogyszentlászlón a plébánia lakban elhunyt. Temetése f. hó 1-én nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunytban Gosztonyi Jenő szentlászlói plébános édesanyját gyászolja, rajta kívül még a többi testvérek: Sándor, Krisztina özv. Franyeczky Józsefné, Irma és Gyula, valamint unokái és a széleskörű rokonság gyászolja a boldogultat.

— **Mikor kell bevonulni az ujonczoknak?** A közös hadügyminiszter rendelete értelmében a tényleges katonai szolgálatra bevonuló ujonczoknak az idén, az eddigi szokástól eltérőleg nem október 1-én, hanem október 16-án kell bevonulniok. Az egyéves önkéntesek azonban, valamint az önkéntes szolgálatra jelentkező póttartalékosok idén is október 1-én kezdik meg szolgálataikat. Viszont a közös hadsereg póttartalékosai október 3-án, a honvédségiek pedig október 6-án vonulnak be csapattestekhez.

— **Tanítóválasztás.** A nyugdíjazás folytán megüresedett somogyhatvani református kántor tanítói állásra az iskolaszék Szept. 1-én nyolcz pályázó közül egyhangulag Búte Ferenc szatmárnémeti lakos okleveles fiatal tanítót választotta meg.

— **Szeptemberi országos vásárok.** Szeptember hó folyamán Somogyvármegyében a következő helyeken tartanak országos vásárokat: Szeptember 9-én Nagyatád és Szőlősgyőrök, 16-án Páca, 17-én Törököpány, 21-én Csokonya, Gátosfa, Sárd, Tab és Iharosberény, 25-én Nagyberki, 29-én Örtilos, 30-án Kaposmérő, Karád, Gyöngyösmellék és Szigetvár.

katoná is. Tíz-tizenkét ember. Kitélik ebből fejfavívó, koporsó kísérő bőven. De az a kitüntetés a közlegénynek is megvan, hogy muzsikaszóval kísérik el a másvilágra. Nem kíséri ugyan az egész ezredbanda, mert ez a nagy kitüntetés megint csak a tiszt uraknak s a tábornok uraknak jár, de elkíséri a banda egy harmoniuma. De nem kíséri el a sír: ez nagy fáradtság volna. Csak a város szélén. Ott megállanak az ut szélén, eljátszanak valami gyászdalt, s mikor 10 lépésre elhaladt előttük a gyászmenet, megfordulnak, rázendítenek valami vig nótára s mennek vissza a kaszárnyába.

Mikor intézkedéseit megtette a temetésre, levelet írt a megboldogult szüleinek a kapitány ur. A levélben megírta, hogy fiuk meghalt, s tőle telhetőleg meg is vigasztalta őket, hogy ne sirjannak, mert hiszen

— **Öngyilkos aggastyán.** Mint tudósítónk jelenti, Farkas József 75 éves kistamási polgár valószínűleg életuntságból az istálló gerendájára felakasztotta magát, mire észrevették, már meghalt.

— **Szabad a kirakódás a turbéki bucsuban.** A „Szigetvári Kereskedelmi Testület“ mérlegelve a helyi hatóságnak a turbéki bucsura szóló tiltó rendelkezésének fontosságát, mérlegelve az iparos és kereskedő osztályra ebből származó nagy és jelentékeny anyagi károsodást, aug. hó 28-án bőven indokolt beadvánnyal fordult az alispáni hivatalhoz. — E beadványban a testület rámutatott a kereskedő és iparos osztály egyaránt sújtó károsodására, mely a kirakódás és árusítás betiltása folytán előáll, rámutatott a tiltó rendelkezés bénító hatására az amugy is mostoha viszonyok közt lévő kereskedelem és iparra és kérte a kirakódást. Az alispánt helyesítő Plachner főjegyző méltányolva a felhozott indokokat a kirakodást megengedte.

— **Még mindig hustrágaság.** Köztudomású dolog, hogy a szarvasmarha ára jóval csökkent, kedves és szeretve méltó mézárósaink, kik minden alkalmat fölhasználtak, a husárok fölemelésére — nem kegyeskednének az árakat csak kevéssel is leszállítani?

— **Kiderült lopás.** Tompa János poklosi lakos f. hó 6-án panaszt emelt a helybeli őrsőn, elmondván, hogy ő még a télen több polgártársával betört Franciszti János sorompói vendéglőjébe borozgatni, addig 10-vel az udvaron pokrócczal letakarva álltak, de mire kiment valaki ellopta az új pokróczait, melyeket azóta hiába keresett — f. hó 5-én azonban véletlenül Márkus Ferenc szigetvári gyümölcsáros kocsiján meglátta őket. A jelentés folytán a csendőrök kikérdezték Márkust, ki azt vallotta, hogy a pokróczokat már 3 éve Pécsen vette, ezen állítása azonban nem bizonyult valóznak, mert Szűcs József helybeli szürszabó beigazolta Tompa állítását azzal, hogy a károsult a pokróczokat 1 éve 19 koronáért vette ő tőle. Márkust feljelentették a bíróságnál.

senki sem élhet örökké a földön s hogy jobb sors a természetes halál, mintha csatában a puskagolyó oltotta volna ki életét.

A levelet postára adatta aztán elgondolkozott. Azt gondolta, hogy ilyen átkozott időben még se érdemes a szabadba kiverni a legényeket. Nem ugyan ő miattuk, nem is ő miatta, de nem is az idő miatt. Vihar, zápor, hó, fagy: nem árt a katonának, de nagyon árt a ruhájának. Ruhát, bakancsot pedig kímélni kell. Ezt számon kéri tőle a zászlóalj, az ezred, mert pénzértéket képvisel. De ha egy-két ember elpusztul: azt az ördög sem kéri számon.

Kiadta hát a parancsot, hogy a legényesség az egyik szobában gyülekezék iskolára.

(Folytatása következik.)

— **Uj nevelő intézet vakok részére.** A negyedév előtt elhunyt lovag Wechseltmann Ignác egy millió négyszázezer koronát hagyományozott egy vakok tanintézete létesítésére. Az intézet, mely az alapító és neje nevét viseli, ősszel nyílik meg. Az intézetbe fölvesznek az ország bármely vidékéről való 8—10 éves vak gyermekeket, még pedig valláskülömbőség nélkül. A növendékek az intézetben teljesen díjtalanul nyernek ellátást, oktatást, sőt ruházatot is és hozzátartozóinak csak fehérműről kell gondoskodni. Akinek tehát vak gyermeke van és azt az intézetbe föl akarja vétetni, folyamodjon a „lovag Wechseltmann Ignác és neje Neuschloss Zsófia vakok tanintézete“ bizottságához (Budapest, V., Sip-utca 12. sz.) A folyamodványhoz születési-, orvosi és himlóoltási bizonyítványt kell mellékelni és szeptember 20-ig beküldeni.

— **Még mindig kóstolják a tejfelt.** Sokszor szólaltunk fel a piacunkon divó csunya szokás ellen. A falusi asszony behoz egy fazék tejfelt, beleüt egy fa, vagy bádogkanalat s kiállítja a piacra. A fazekat ellepi a piaci légy, amely szerénytelenségéről ismeretes. A legyeket az áruló asszony időnként elhesszegeti a kanállal, miközben felkeveri a fazék tartalmát, hogy a liszt ne üljön a fenékre. A szakácsnék, nagyságak és asszonyságok pedig szépen végigkóstolgatják a tejfelt. Megérintik nyelvükkel a kanál végét, mert ez hozzá tartozik a gazdaasszonyi alaposághoz és erényekhez. Ki gondol arra, hogy a rózsaszínű nyelvecskék néhány tuberkulózis bacillust szedhetnek össze, amelyek megfertőzhetnek egy családot. Bizony jó lenne a közönséget erről a szerföltt esztelen iszléstelen kóstolgatásról végre is leszoztatni.

— **Uj gyártelep Pécsen.** Kiss Lajos, a pécsi tejcsarnok nagy tevékenységű igazgatója Első Pécsi Jaluzia-Faszövet és Vászondőny Gyár címmel egy új gyárat alapított, amely Rákóczy-utca 48 szám alatt fog működni. Mi örömmel konstatáljuk azt, hogy egy olyan gyár létesült, amilyen még nem volt hazánkban. Az újonnan alapított gyár pedig olyan cikket gyárt, ablakredőnyöket fából, vászomból és gyapotszálakból, amelyek Magyarországon nem lehet kapni. Így hát a gyár, mivel van a külföldi gyárterményeket kiszorítani innen. Természetesen ez csak úgy lehetséges, ha a közönség fogja pártfogolni. Reméljük, hogy ez a pártfogás nem is fog elmaradni, ha a közönség megismeri a gyár csinos és emelett igazán jó készítményeit.

— **Nevelő intézetbe** ha adjuk gyermekeinket, legjutányosabban vásárolhatunk fiú- és leányka fehérműveket, zsebkendők, harisnyák, iskola kötények, fésűk haj-ruha fogkefék és szappanokat Lehr Izidor ur és nő, divatruházában Pécs Király-utca a színház mellett.

Közgazdaság.

☐ **Somogyi gazdák kitüntetése.** A pécsi állatkiállítás zsűryje már befejezte működését és megjelölte ama gazdákat, akiket a kiállított állataikért kitüntetésben részesítenek. A somogyi gazdák közül a követke-

Miért busul?! Nines divatos ruhája!
Vásároljon kizárólag
KRAUSZ ARNOLDNÁL PÉCSETT Király-utca 15.
Hattyu-épületben.

zöket tüntették ki. Szarvasmarhákért *Festetics* Vilmos grófot nagy aranyéremmel, *Kaposvári mezőgazdasági és ipari részvénytársaság*ot kiállítási díszoklevéllel. Lovakért: *Politzer* Gézát kiállítási aranyéremmel, *Bogyay* Ferencet, *Politzer* Gézát állami aranyéremmel. Juhokért: *Széchényi* Bertalan grófot, *Politzer* Gézát állami aranyéremmel *Biedermann* Ottónt díszoklevéllel, báró *Biedermann* Rezsőt kiállítási aranyéremmel. Sertésekért: *Kaposvári mezőgazdasági és ipari r. t.* kiállítási díszoklevéllel.

□ **A lépfene ellen.** A földművelésügyi miniszter fölhívta az ország összes rendőrhatalóságát, hogy a lépfene ellen való oltásra oktassák ki a gazdákat, mert azok még mindig idegenkednek tőle.

□ **Husvizsgálat és az állatbetegségek.** Darányi földművelésügyi miniszter nyomban hivatalfoglalása után napirendre tűzte a husvizsgálat országos rendezését. A miniszterium által elkészített szabályrendelet tervezet már az előzetes tárgyaláson is keresztül ment és mint értesülünk, az elötte lejtetésre vonatkozó munkálatok most vannak folyamatban úgy, hogy a husvizsgálat országos rendezése a legközelebb várható. A szabályrendelet rendkívül *szigorú intézkedéseket* tartalmaz a kényszerű vizsgálatára nézve.

Szerencsétlenség a váron.

Mozsarazás közben.

Két kiló lőpor felrobbant.

Megsebesült egy rendőr.

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délelőtt 9 órakor a vár ormán. Az eset ez:

A szokásos Zrínyi ünnepélyi mozsarazást ez évben *Haragovics* Adrás rendőr végezte két emberrel. Az illetők már péntek este óta sütögtették el a mozsarakat, anélkül, hogy másnap reggelre fel lettek volna váltva a szolgálatból.

Ugy 9 óra lehetett, amikor az egyik nagy mozsárból melyet előző nap nem tudtak elsütöni részben kiszedték a töltést és kicsapatták. Ezután *Haragovics* újból hozzáfogott az alig kilótt mozsár megtöltéséhez. Kezébe vette a lőporos dobozt melyben 2 kgr. lőpor volt és a még forró mozsárba bele mérte a szükséges mennyiségű lőport. A forró mozsárban azonban a lőpor felrobbant és az ebből kipattanó szikrák felgyújtották a dobozban lévő lőport, mely hatalmas lobott vetett és fölrobbant. A robbanás következtében a szegény rendőr arcán és két kezén súlyos égési sebeket szenvedett, haja, szemöldöke, bajusza, lepörköldött s az égő ruhát csak nagy nehezen sikerült róla letépnie. A két munkás csak jelentéktelen sérülést szenvedett. (pláne Vörös Ödön-

nek csak a keze és a vörös bajusza égett és barnult meg.)

A súlyosan megsebesült rendőrt, ki iránt részvételt vagyunk, beszállították a kórházba. Itt jegyzük meg, hogy oly sok év óta ez az első baleset nálunk, mely mozsarazás közben történt. — Hisszük, hogy e szomorú eseten okulva, a jövőben a legnagyobb óvatossággal járnak majd el a mozsározáshoz kiküldött rendőrök.

Szerkesztői üzenetek.

D. E. Budapest. Legközelebb sorát ejtjük. Üdv.
G. B. Pécs. Szerdán mint irtam, feltétlenül várjon, akkor megkapja a többit is.

Kíváncsi. Hogy az Olvasó-Egylet szokásos koszoruja, miért hiányzott ez évben a Zrínyi emlékről azt mi sem tudjuk. Kérdezze ott.

Nem közölhetők: Aphrodite, Csalódás és az Erényes özvegy című dolgozatok.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint.

Arak 50 kilogramonként értendők.

Szigetvár, 1907. szeptember 6-án.		
Buza	—	K. 9.80 10.—
Rozs	—	7.50 8.—
Árpa	—	7.20 7.50
Zab	—	7.— 7.20
Tengeri	—	8.— —
Bükköny	—	— —
Bab	—	9.— —

Kiadja a szerkesztőség.

2209 sz.

1907. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szigetvári kir. járásbiróság, mint tekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Magda József nagypeterdi lakos végrehajtónak ifju Berta József szörényi lakos végrehajtást szenvedő elleni 505 kor. tökéltetés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a szigetvári kir. járásbiróság területén levő Szörény község határában fekvő a szörényi 18 sz. Újváros A. I. 1—11 és 13 soroz. alatt felvett 1/3 urbéri telekből ifju Berta József B. 11 alatti illetőségére az árverést 1698 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907 évi szeptember hó 23 napján délelőtt 10 órakor Szörény községben a bíró háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át 169 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szigetvár, 1907 évi július hó 20. A szigetvári kir. járásbiróság mint tekkönyvi hatóság.

Diemár
kir. albiró.

Legujabb pécsi iparvállalat.

Van szerencsénk tudatni, hogy alantí cég alatt **Pécsét, Rákóczi-ut 48 sz.** alatt gyárat alapítottunk, a hol mindennemű **ablakredőnyök** vászonból és faszövetből, továbbá **kosáraruk** iskola és piaci táskák legdiszesebb kivitelben, jutányos áron készülnek. Kívánatra művezetők a munka vállalására megjelennek.

Első pécsi Jalouzia faszövet és vászonredőnygyár

Helyi és vidéki ügyzőknek
magas jutalék mellett felvételnek.
Telefonszám 462.

Pécsét Hell! Bécs nem kell!

Ha még nem tudja úgy győződjön meg mielőtt bárhol órát vagy ékszer vásárolna, hogy az elismert legolcsóbb óra és ékszer bevásárlási forrás csakis

Hell S. József

műrás és ékszerész üzletében **Pécsét**

Király-utca 20 sz. — A pontos óránál.

Hol nagyválasztékban kapható:
Mindennemű óra, gyűrű, lánca,
karperec, Máriaképek, fülbevalók és még sok itt fel nem sorolható aruk.

Hirdetéseket

jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.

PHENOLÁT

a legkifutóbb szer

láb- és kézizzadás

ellen. 3-szori használat után még a legmakacsabb láb- és kézizzadást is feltétlenül megszünteti.

Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

SZIGETI FRIGYES

„Remény” gyógyszerárában

PÉCS, Irgalmasok utcája 18. sz.

Három Ozikk! Női és Férfi övek, Turista ingek, nyakkendő különlegességek nagy választékban jutányos áron
Podvinetz Károly Pécs legnagyobb cipő üzletében Kerti butorok külön osztály gyári áron

Városház épület Széchényi-ter Perezel-utca sarok.

külön osztály gyári áron

Férfi és Női divatáruház.

Szülők figyelmébe!

Nyakkendőkülönlegességek

Férfi női gyermek és leány fehérnemű, — Telikendő, — Harisnya, Ernyő, — Kesztyű, — Kézi táskák, — Legajabb övek, — Alsó szoknya, — Blous, — Csipke szalag, — Ruhadisz, — Reform Mieder, — Haj és ruha kefe, — Kézi munka, — Iskola táskák és kötény legjutányosabb áron beszerezhető

Brucker Béla
PÉCS.

Városház épület. Széchényi-tér.
Kapu bejárat mellett.

Stern Mór utódai

uri divat terme

Pécs, Széchényi-tér I. emelet.
Telefonszám 266.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. uri köröket, hogy az őszi és téli idényre a legszebb szövet újdonságaim megérkeztek. Különös figyelmet érdemelnék elegáns, valódi angol hongpunes szövet különlegességek őszi Ulszter, Raglan, valamint gazdasági Mikadó kabátokra. Ugyiszintén nagy választékot tartok elegáns divat mellényekben valamint sport szövetekben, ugyiszintén Frack és Redingót szövetekben. Bundakabátokat a legszebb és legfinomabb kivitelben készítek. A n. é. uri körök szíves pártfogását kérve maradok

Kiváló tisztelettel

Stern Mór utódai

Wizler Henrik.

Fiu és leányka

fehérneműek,

zsebkendők, harisnyák,

iskola kötények, fésűk, haj-, ruha- és fogkefék szappan áruk és gyermek esőernyők

Férfi és Női

fehérneműek

nyakkendő különlegességek

selyem, zefir, batist és szövet blousok, alsó szoknyák pazar választékban, női kiegészítők, övek, divat harisnyák, zsebkendők, keztük, női kötények, csipke és ruhadiszok, fűzők (Mieder)

Hangzatos reklám helyett megbízható figyelmes kiszolgálás, olcsó szabott árak mellett.

Lehr Izidor

uri és női divatáruház

Pécs Király-utca

a színház mellett.

Telefon 388. sz.

Szigetvár nagyközség előljáróságától.

2113/I—1907. szám,

Tervpályázati hirdetés.

Szigetvár nagyközség egy

egyemeletes községi székház épület-tervrajzainak

beszerzésére ezennel pályázatot hirdet.

A pályázat feltételei a következők:

1. A pályázatban csak magyar honosok vehetnek részt.
2. A pályázat titkos, tehát a pályatervek, lepecsételt jelíges levél melléklésével küldendők be.
3. A következő rajzok kívántatnak:
 - a) egy helyszínrajz az épület elhelyezéséről;
 - b) minden sorról egy-egy alaprajz 1:200 méretekben;
 - c) legalább két homlokzat és a tervezői megértéséhez szükséges metszetrajzok szintén 1:200 méretekben;
 - d) rövid műleírás;
 - e) a beépített köbtartalom szerinti költségvetés.
4. A tervezethez szükséges program- és telekraajz az alulírt előljáróságtól díjmentesen szerezhető be.
- 5) a pályatervek benyújtási határideje:

1907. évi december hó 1. napjának déli 12 órája.

6. A pályaterv külső borítékára irandó: „Pályaterv Szigetvár nagyközség székházára“. A pályaművek lepecsételve s jelígeslevéllel ellátva Szigetvár nagyközség előljáróságának nyújtandók be. A kitűzött határidőn túl benyújtott illetőleg beérkezett tervek a pályázatban részt nem vehetnek. Postán elkészve érkezett tervek csak az esetben véteinek figyelembe, ha a feladás rendes időben történt, tehát a posta késedelme nélkül a terv a kitűzött időre beérkezett volna.

7. A beérkezett pályaművek közül a község a legjobbnak ítélt díjazására 1000 koronát, második díjnak pedig 600 koronát tűz ki.

8. Az épület építő terveinek elkészítésére a megbízást a községi képviselőtestület fentartja magának oly formán, hogy az esetleg díjat nem nyert, de megvásárolt terv szerzőjét bizza meg az építőtervek készítésével. Az ilyen megvásárolt terv 400 koronánál több nem lehet s ennyiért bármelyik megvehető.

9. Amennyiben a díjat nyert terv szerzője bizatik meg az építőtervekkel és művezetéssel, akkor a nyert pályadíj a művezetésért járó tiszteletdíjba beszámíttatik.

10. A pályaművek a bírálat befejezése után Szigetvár nagyközség jelenlegi székházának üléstermében három napon át közszemlére lesznek kiállítva.

11. Díjazott és esetleg megvett tervek a község tulajdonába mennek át; a többi pályaművek a kiállítás után igazolt tulajdonosoknak adódnak ki.

Szigetvár, 1907. évi augusztus 3-án.

Walde Lajos

bíró.

Vargha Sándor

főjegyző.

Tüzifa

Ajánlok 1906-07 vágásu

egészséges szép bükkhasábfát

á 120 K. 10000 kg.-ként helyt Bastaji állomáson waggonba rakva.

A fuvar Bastajiból-Szigetvárig 10000 kg.-ra 40 K.

Rendeléseknél waggononkint 50 K. előleg küldendő, a maradvány utanyvételezve lesz.

Breuer Ferenc Barcs I.

Értesítés!

Ezton is értesitem a t. közönséget, hogy 3 és fél évig volt társam (néhai) **Róder Jakab szobafestő és mázoló** 45 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő

üzletét átvettem

és azt saját nevem alatt tovább vezetem. — E téren való 15 évi gyakorlatom, ugyszintén az is, hogy a budapesti szobafestők szaktanfolyamán kitűnő képesítést nyertem, feljogosítanak arra, hogy a t. közönség legmesszebb menő igényeinek is megfelelhessenek.

Minden e szakmába vágó munkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelűig olcsó árért számítok.

Tisztelettel

Bellák Gyula

szobafestő és mázoló

Szigetvár Hosszu-utca 252. sz.
(Oscodál-féle házban).

Egy jó családból való fiu
nyomdász tanoncznak
azonnal felvétetik
Kozáry Edénél, Szigetvár.

Üzletmegnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Órás ékszerész és látszerész üzletemet folyó hó 10-ikén **Pécsen Király-utca 10 szám (volt Pollák Samu féle)** üzlethelyiségben a Bollivköz sarkán megnyitottam.

Raktáron tartok mindenféle arany és ezüst tárgyakat **Optikai cikket** dísz tárgyakat stb. javításokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Kérem a n. é. közönség pártfogását maradok teljes tisztelettel

Fischer Zsigmond

órárs ékszerész és látszerész.

POLGÁR KÁROLY

óra ékszer és látszerész üzlete
PÉCS, Széchenyi-tér Takarékpénztári-palota.

A legmegbízhatóbb beszerzési forrás legfinomabb **arany női és férfi láncokban, briliánt és gyémánt ékszerek, arany jeggyűrűk, eljegyzési ajándéktárgyak, zseb és faliórákban. Chinaezüst dísz tárgyak és evőeszközök.**

Szemüvegek **orrszorítók** a legjobb kristályüvegből, **arany double nickel és celluloid** foglalatban, **szalon lorgnettek** gyöngyház és teknős béka csontból **műszemek színházi és tábori látcsövek hő légsulymé- rők és szeszmérők.**

Óra, ékszer és szemüveg javításokat saját műhelyemben gyorsan és pontosan készítek.

Régi ezüst és arany tárgyakat készpénzért veszek vagy más új tárgyakra becserelek.

Ebéd négy fogásos!

Akiálitási időnyre étlap szerint
2 korona.

Leves, sült, tészta és sajt.
Ebédidő délelőtt 11-től délután 3 óráig.
Jó idő esetén a terrazon terítve.

Teljes tisztelettel

Kulin Henrik

PÉCS a Nagy Vigadó vendéglőse
a színházzal szemben.

Egy jó forgalmu

mészáros és hentes üzlet
berendezéssel egy lakással,
halál eset miatt
azonnal bérbe adandó.

Érdeklődök bővebbet:

őzv. **Horváth Mihályné**

tulajdonosnőnél **Mecsek-Szaboics,**
(Luft colonie.)

Utazó és kézi bőröndök,

iskola táskák, fésűk, kefék, fogkefék, szappan, kötött áruk u. m.:
Tricot, alsó ruházatok és kesztyűk, mindenféle rövidáru, csont haj
garnitúrák mint fésűk hajtűk és hajesatt a legdivatosabb kivitelben.

Lámpa porcellán és üveg áruk
nagy választékban

Pontos és figyelmes kiszolgálás a legolcsóbb árak mellett.

Schnitzler Jenő, ezelőtt Ehrenfeld Vilmos

üzletében

S Z I G E T V Á R.

Őszi ujdonságok!

Nagy választék a legújabb ruhakelmék
őszi kabát és gallérokban.

Különlegességek

Costüm kelmék és ruhadiszekben.

Deutsch Dávid fia divatáruházában Szigetvár.